Tehnologii Web

servicii Web (III) micro-servicii • serverless • GraphQL "Toate erau laolaltă – după aceea, a venit mintea și le-a pus în ordine."

Anaxagoras

dezvoltarea aplicațiilor Web

Serviciu Web

software – utilizat la distanță de alte aplicații/servicii – oferind o funcționalitate specifică

implementarea sa nu trebuie cunoscută de programatorul ce invocă serviciul

a se revedea prelegerile anterioare

Există alternative la servicii Web?

Implementează o funcționalitate specifică, oferită la nivel de unic proces

self-contained system

componentă la nivel de *backend* dezvoltată cu scopul de a fi înlocuită, nu de a fi reutilizată

small

each running in its own process
lightweight communication mechanisms (usual, HTTP)
built around business capabilities
independently deployable
minimum of centralized management
may be written in different programming languages
may use different data storage mechanisms

caracteristici ale micro-serviciilor conform

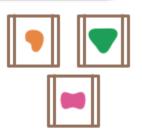
James Lewis & Martin Fowler, *Microservices* (2014)

martinfowler.com/articles/microservices.html

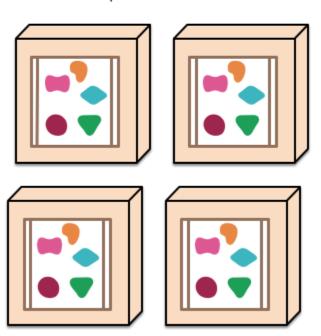
A monolithic application puts all its functionality into a single process...

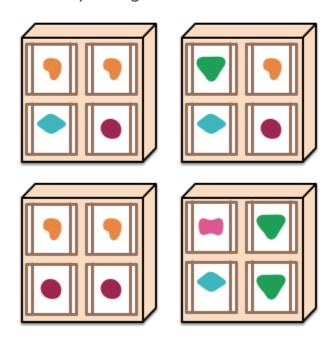
A microservices architecture puts each element of functionality into a separate service...

... and scales by replicating the monolith on multiple servers

... and scales by distributing these services across servers, replicating as needed.

modularitate, descentralizare și evoluție permanentă

exemple de bună practică: microservices.io

Beneficii ale micro-serviciilor:

izolare autonomie scalabilitate individuală reziliență viteză suport pentru experimentare feedback rapid flexibilitate ușor de înlocuit ecosistem

S. Tilkov, *A Question of Size – Modularization & Microservices*, Java Forum Nord 2017:

speakerdeck.com/stilkov/a-question-of-size-modularization-and-microservices

Funcționale (functional services)

implementează funcționalităti specifice (business operations)

Funcționale (functional services)

implementează funcționalităti specifice (business operations)

expuse consumatorului de servicii

independente (fără efecte colaterale - no side effects)

nu sunt partajabile uzual

Control – infrastructură (infrastructure services)

implementează activități non-funcționale: autentificare, autorizare, jurnalizare, monitorizare,...

Control – infrastructură (infrastructure services)

implementează activități non-funcționale: autentificare, autorizare, jurnalizare, monitorizare,...

nu sunt expuse în exterior – private

pot fi partajate la nivel de aplicație ori servicii interne

Aspect de interes:

partajarea funcționalităților

share-as-much-as possible (SOA clasic)
versus
share-as-little-as possible (micro-servicii)

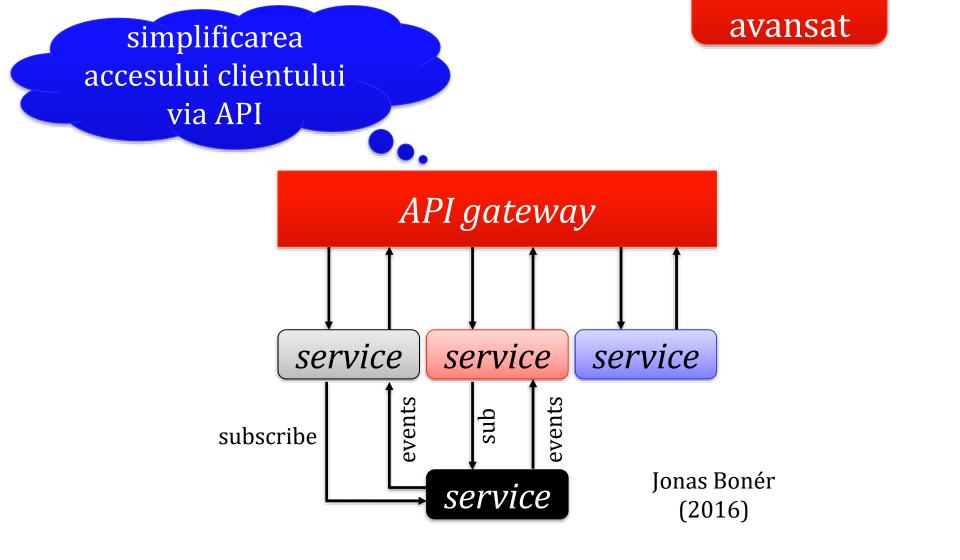
Aspect de interes:

comunicarea - uzual, asincronă - între (micro-)servicii

abordări:

point-to-point sau

publish-subscribe

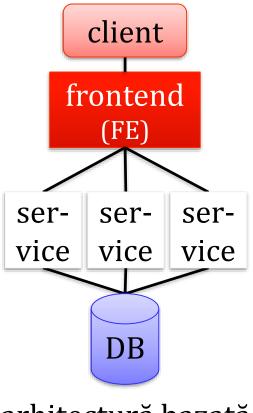

intern, (micro-)serviciile pot comunica recurgând la *publish-subscribe*WebSub (recomandare W3C, 2018): www.w3.org/TR/websub/

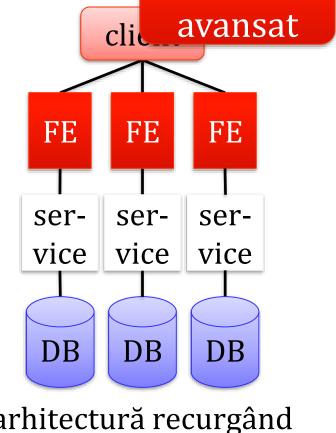
Uzual, arhitecturile ce recurg la micro-servicii nu includ componente *middleware* și nu oferă suport pentru abstractizarea interacțiunii dintre producătorii și consumatorii de servicii (contract decoupling)

Uzual, arhitecturile ce recurg la micro-servicii nu includ componente *middleware* și nu oferă suport pentru abstractizarea interacțiunii dintre producătorii și consumatorii de servicii (contract decoupling)

▶ µSOA – Microservice Oriented Architecture

arhitectură bazată pe servicii Web

arhitectură recurgând la microservicii

Z. Dehghani, *How to break a Monolith into Microservices* (2018) martinfowler.com/articles/break-monolith-into-microservices.html

cazuri concrete: Amazon, Groupon, Netflix, Twitter,... de studiat prezentările lui Stefan Tilkov: speakerdeck.com/stilkov

micro-servicii: dezvoltare

Platforme:

Cocaine, Deis, Fabric8, Hook.io, OpenWhisk,...

Framework-uri:

Akka, Baratine, Finagle, Ice, Orbit, Vert.X, Wangle etc. SDK-uri multi-limbaj:

Apex, CoAP, gRPC, Hprose

multe alte instrumente software enumerate la github.com/mfornos/awesome-microservices

Accesul la un (micro-)serviciu are loc uzual pe baza unei interfețe de programare a aplicației API (*Application Programming Interface*)

Accesul la un (micro-)serviciu are loc uzual pe baza unei interfețe de programare a aplicației API (Application Programming Interface)

"any well-defined interface that defines the service that one component, module, or application provides to other software elements" (de Souza et al., 2004)

API "de succes" – adaptare după (Bloch, 2005)

ușor de învățat
facil de folosit, chiar și în lipsa documentației
previne utilizarea eronată
stabil și sigur
ușor de menținut
suficient de expresiv
facil de extins

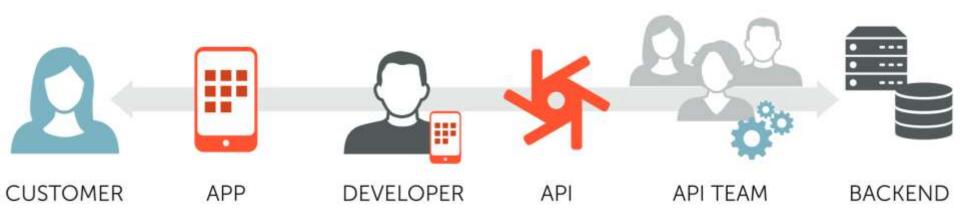
Componentă software concepută și invocată via tehnologiile Web actuale (URI, HTTP, formate de date: JSON, XML)

poate fi dezvoltată conform unui stil arhitectural e.g., REST (REpresentational State Transfer)

implementare

De la aplicații la API-uri și servere de aplicații

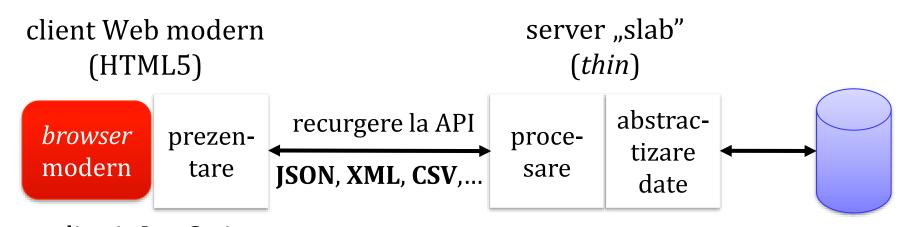
Brian Mulloy, Web API Design, Apigee, 2016 docs-apis.apigee.io/files/Web-design-the-missing-link-ebook-2016-11.pdf

API public (disponibil pe baza unei licențe de utilizare)

versus

API privat (pentru uz intern)

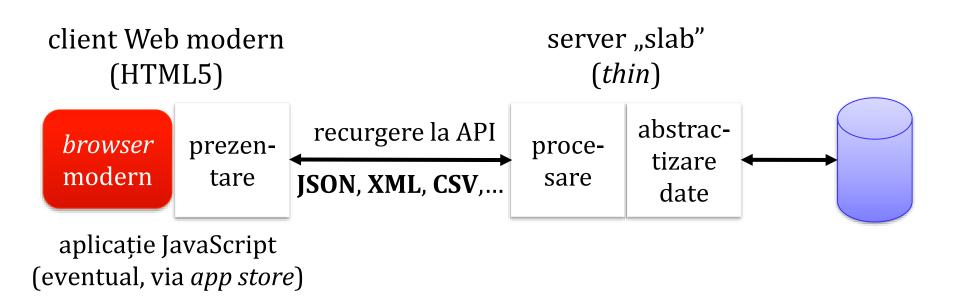
API: abordare client – JavaScript

aplicație JavaScript (eventual, via *app store*)

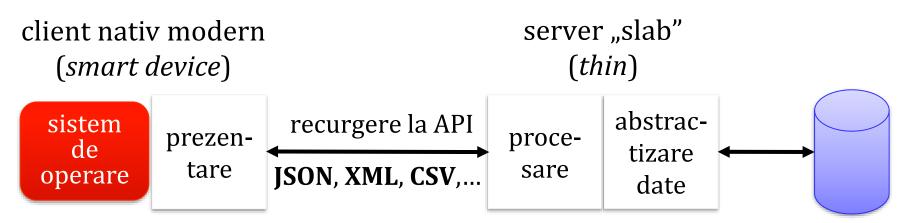
browser Web pe calculatoare convenționale, dispozitive mobile și altele

API: abordare client – JavaScript

implementarea aplicației JavaScript poate recurge la biblioteci, *framework*-uri, componente specifice *e.g.*, Angular, React, Vue

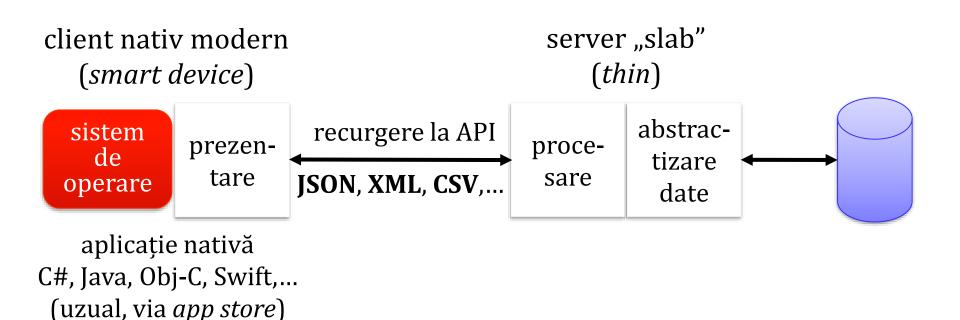
API: aplicații native

aplicație nativă C#, Java, Obj-C, Swift,... (uzual, via *app store*)

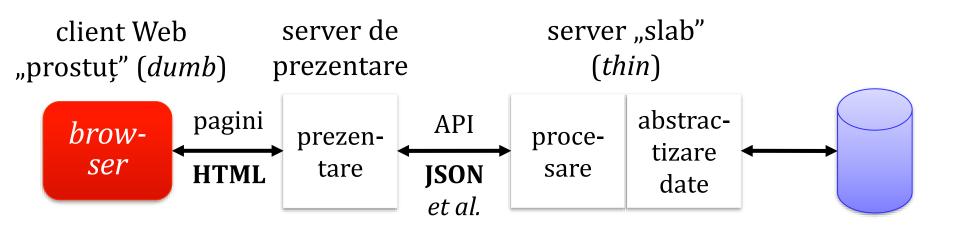
desktop şi/sau mobile, smart TV, home appliance, dispozitiv ambiental

API: aplicații native

implementarea aplicației native poate recurge la biblioteci, *framework*-uri, componente specifice *e.g.*, Apache Cordova, Flutter, Ionic, React Native, NW.js

API: abordare bazată pe intermediari

book reader chioșc informativ automobil

Aplicația depinde semnificativ de componente externe, disponibile în "nori"

(micro-)servicii expuse via API

•

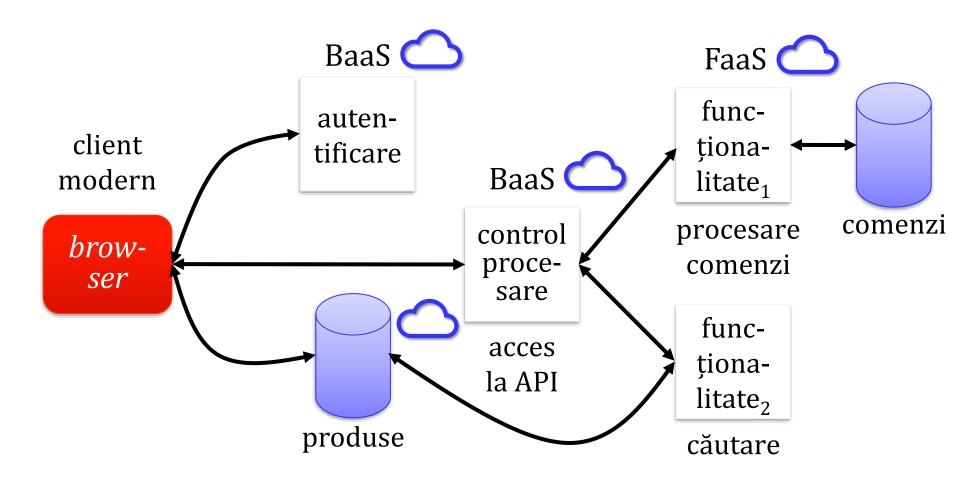
abordarea *serverless*

Serverless

strat de abstractizare a accesului la resursele unei platforme de tip *cloud*

Mike Roberts (2018)

martinfowler.com/articles/serverless.html

BaaS = (Mobile) Backend As A Service **FaaS** = Functions As A Service

FaaS - Functions As A Service

funcții (*cloud functions*) implementând funcționalități expuse consumatorului de servicii

as small as possible

uzual, implementări sub 100 de linii de cod

FaaS - Functions As A Service

executate – la nivel de server – independent și asincron, fără a cauza efecte colaterale

declanșate de evenimente

utilizatorul nu e preocupat de managementul resurselor și alte sarcini

BaaS - Backend As A Service

încapsulează servicii de infrastructură ce implementează activități non-funcționale

(autentificare, autorizare, jurnalizare, monitorizare etc.)

private – nu sunt expuse în exterior

pot fi partajate de serviciile interne

API: în contextul serverless

Serverless computing = FaaS + BaaS

a se consulta și articolul Sabin Buraga, *Aspecte arhitecturale* vizând dezvoltarea de aplicații serverless (2019)

itransfer.space/aspecte-arhitecturale-vizand-dezvoltarea-de-aplicatii-serverless/

resurse + soluții software: github.com/anaibol/awesome-serverless

Cum poate fi descrisă interfața unui API?

OpenAPI Specification (ex-Swagger) – openapis.org RAML (*RESTful API Modeling Language*) – raml.org API Blueprint – apiblueprint.org

alte resurse de interes: github.com/Kikobeats/awesome-api

OpenAPI Specification

soluție modernă de a declara – independent de platformă – interfața publică a unui API REST

versiunea curentă: OpenAPI 3.0 (octombrie 2018)

formate folosite: JSON şi/sau YAML

OpenAPI Specification

biblioteci de procesare – exemple:
KaiZen OpenAPI Parser (Java)
Microsoft.OpenApi.net (C#)
Open API Definition Parser (Ruby)
Spectral (JavaScript, TypeScript)

OpenAPI Specification

creare de servicii (puncte terminale – *end-points*) pe baza unui document OpenAPI:

Exegesis (Node.js)

FastAPI (Python)

Fusio (PHP, JavaScript)

PHP-CRUD-API (PHP)

Vert.x (Java, Kotlin, JS, Ruby, Scala,...)

OpenAPI Specification

```
generatoare de cod – exemplificări:

BaucisJS (Node.js)

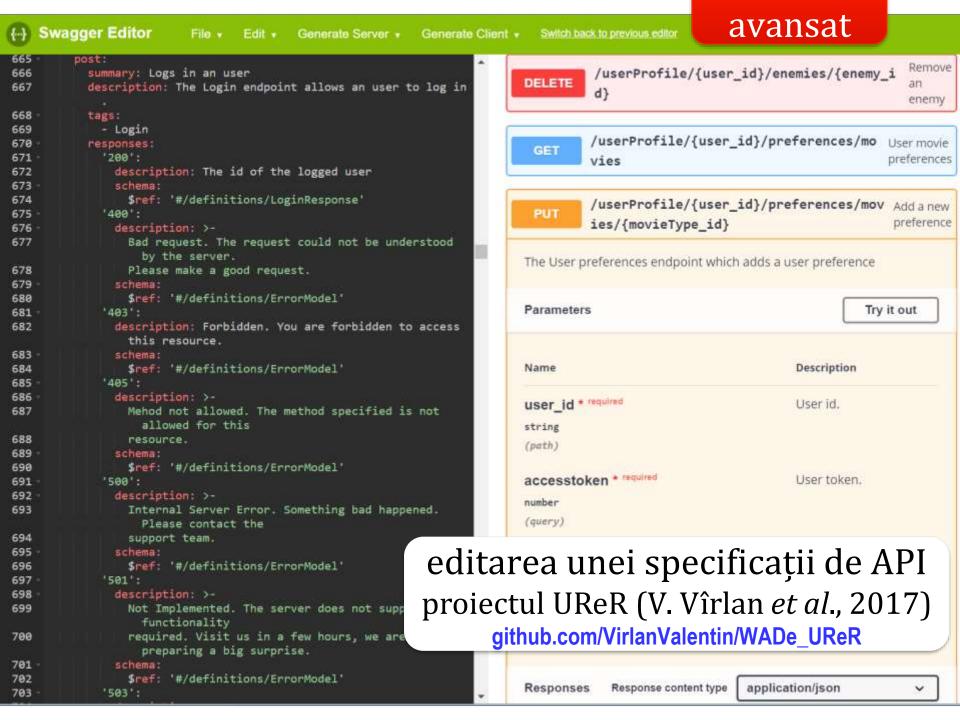
gnostic (Go)

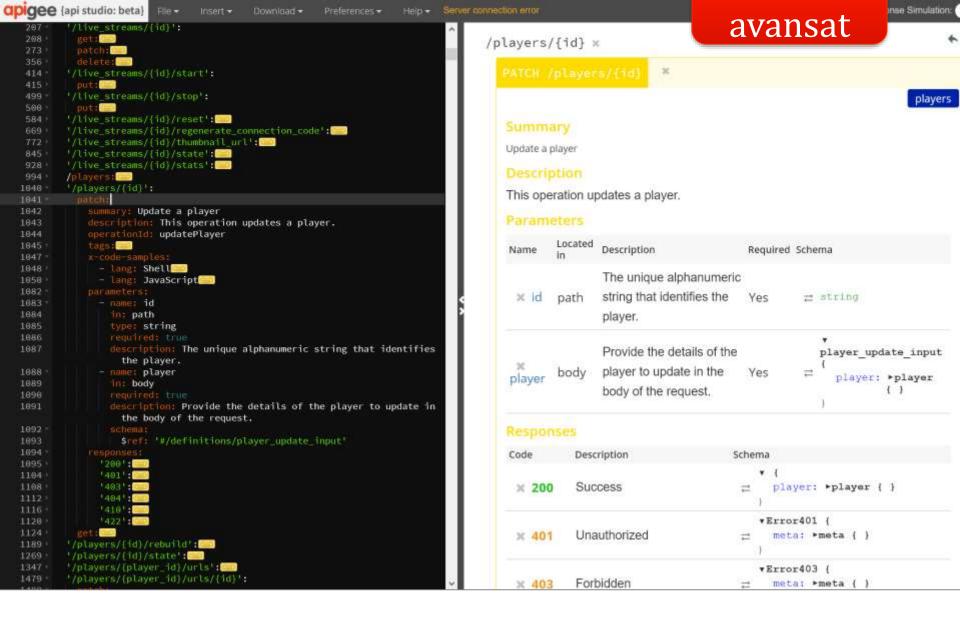
WebSphere Liberty (Java)

ZRO (Ruby on Rails)
```

avansat

```
"openapi": "3.0.0",
"paths": {
 "/resource": {
   "get": {
    "operationId": "service",
    "parameters": [ {
      "name": "parameter",
      "in": "query",
      "schema": { "type" : "string" }
    "responses": {
      "200": {
              "description": "Success",
              "schema": {
                     "$ref":"#/definitions/Response"
                                  "scheletul" unui document
                                 OpenAPI specificând un API
```


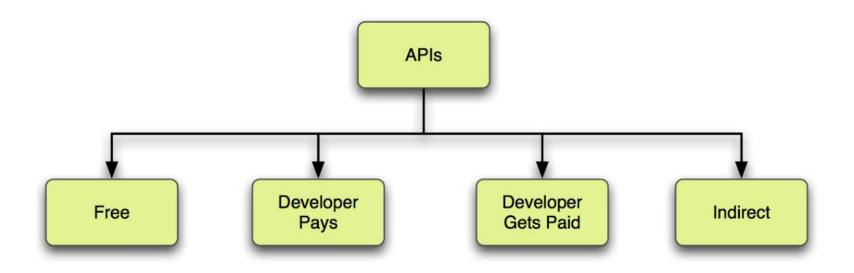

caz concret: Wowza Streaming Engine REST API specificația OpenAPI editată cu {API Studio}: apistudio.io

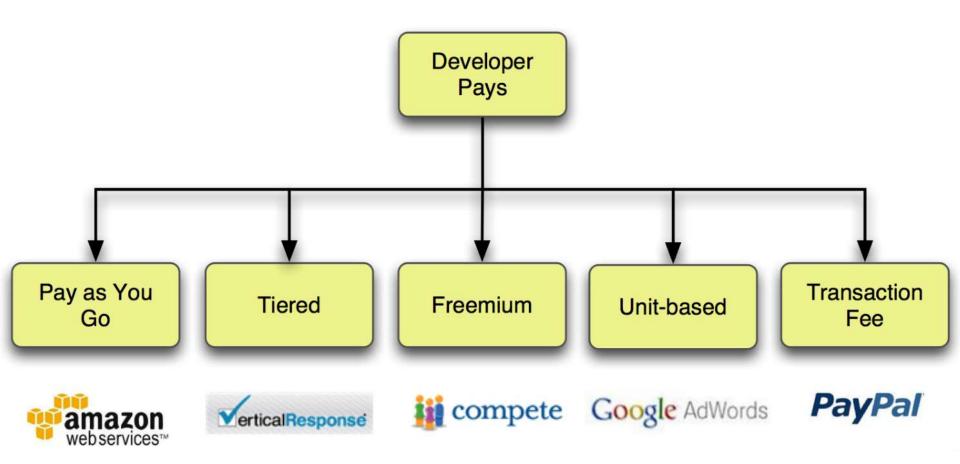
implementare

Modele tradiționale de afaceri vizând API-urile

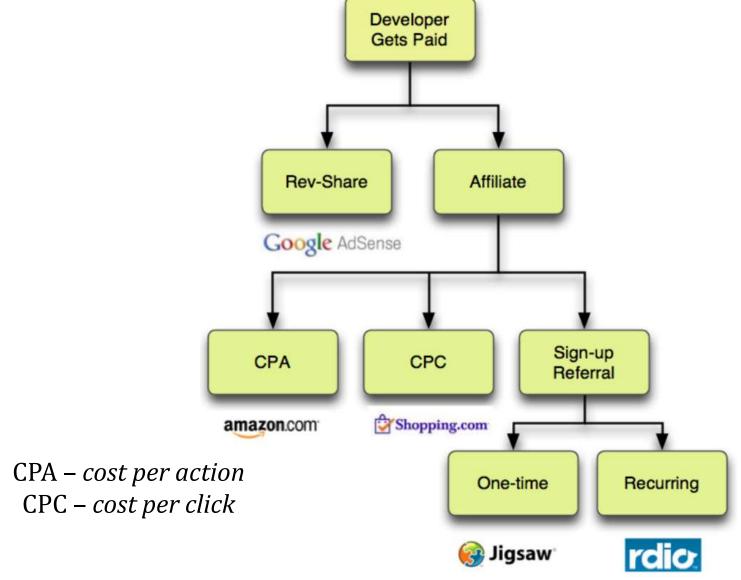

avansat

Modele actuale de afaceri privind API-urile

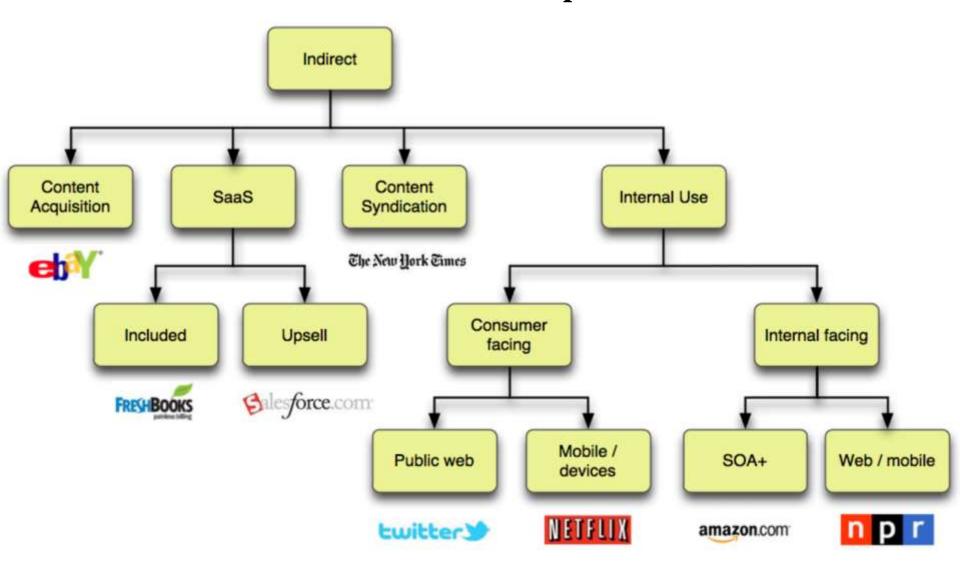

Modele actuale de afaceri privind API-urile

avansat

Modele actuale de afaceri privind API-urile

Putea utiliza servicii Web (API-uri) pentru autorizare și autentificare?

Etape esențiale:

obținere cheie de acces 🔍

obținerea acordului utilizatorului 🖼 🍳 👀

apelarea funcționalităților serviciului (via API)

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(1) înregistrarea aplicației concepute via situl entității furnizoare a serviciului

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(1) înregistrarea aplicației concepute

via situl entității furnizoare a serviciului

▶ cheie de acces – API key, consumer key, developer key

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(2) pe baza acestei chei, aplicația se va putea autentifica pentru a putea fi autorizată să acceseze serviciul dorit

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(2) pe baza acestei chei, aplicația se va putea autentifica pentru a putea fi autorizată să acceseze serviciul derit

pentru a putea fi autorizată să acceseze serviciul dorit

pot fi impuse diverse politici de acces (*permissions*): doar consultare (read), posibilitatea editării etc.

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(3) autentificarea și autorizarea aplicației au loc cu acordul utilizatorului

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(3) autentificarea și autorizarea aplicației

au loc cu acordul utilizatorului

dacă utilizatorul nu este autentificat, i se vor solicita informațiile de autentificare (e.g., nume + parola)

- eventual, folosind 2FA (*Two Factor Auth*) -, apoi va putea autoriza aplicația să aibă acces la date via serviciul Web furnizat

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(4) aplicația apelează funcționalitățile oferite de serviciu pentru preluarea/modificarea datelor de interes, conform politicilor de acces

Pași uzuali de urmat pentru implementarea unei aplicații ce va invoca un serviciu Web pe baza unui API public:

(4) aplicația apelează funcționalitățile oferite de serviciu

pentru preluarea/modificarea datelor de interes, conform politicilor de acces

sesiunea curentă va fi stabilită și menținută pe baza unor informații de autentificare (auth tokens)

Autorizarea unei aplicații să acceseze date private într-un mod standardizat – pe baza tehnologiilor Web actuale – se poate realiza via **OAuth**

Autorizarea unei aplicații să acceseze date private într-un mod standardizat – pe baza tehnologiilor Web actuale – se poate realiza via OAuth

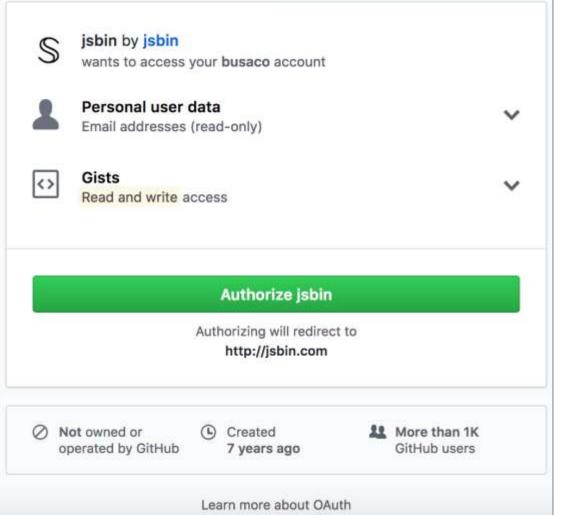
protocol deschis – RFC 6749 OAuth 1.0 (2010), OAuth 2.0 (2012)

oauth.net/2/

L. Spyna, An OAuth 2.0 Introduction for Beginners (2018): itnext.io/an-oauth-2-0-introduction-for-beginners-6e386b19f7a9

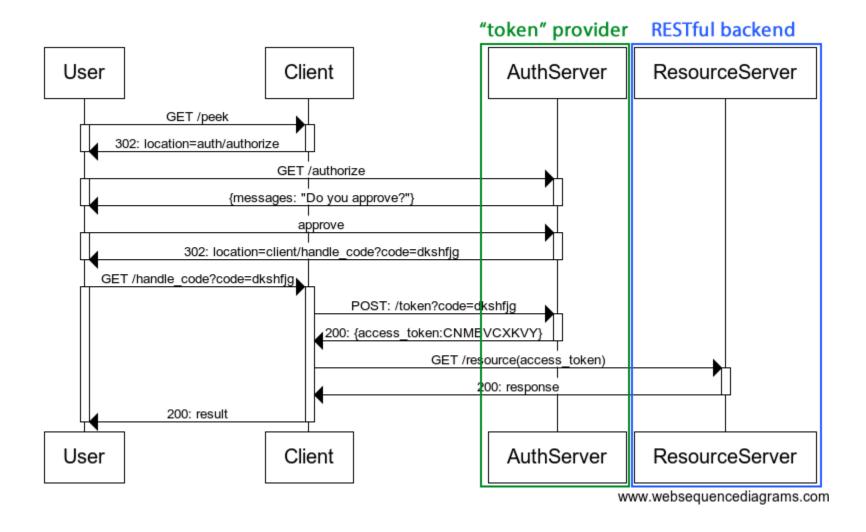

Authorize jsbin

autorizarea prin OAuth a aplicației JS Bin pentru a obține accesul la datele unui utilizator deținute de GitHub

avansat

procesele de autorizare a accesului la o resursă Web conform Dominik Mengelt (2013)

avansat

exemplu concret – Facebook:

autorizare cu diverse permisiuni – e.g., age_range,
email (acces la adresa de e-mail a unui utilizator),
public_profile, user_birthday, user_hometown, user_friends,
user_likes, user_photos, rsvp_event și altele
developers.facebook.com/docs/facebook-login/permissions/v2.0

Biblioteci (server și/sau client) disponibile pentru C, C++, Go, Erlang, Java, JavaScript, Objective-C, .NET, Perl, PHP, Python, Ruby, Swift,...

oauth.net/code/

Servicii proxy de autentificare/autorizare prin OAuth

```
Auth0 – auth0.com

Hydra – github.com/ory/hydra

OAuth – oauth.io

Okta – developer.okta.com
```


Autorizare via servicii Web specifice – exemple:

```
GitHub – developer.github.com/v3/oauth/
Google – developers.google.com/identity/protocols/OAuth2
LinkedIn – developer.linkedin.com/docs/oauth2
Live Connect (Microsoft) – http://tinyurl.com/zztr97h
Stack Exchange – api.stackexchange.com/docs/authentication
Twitter – dev.twitter.com/oauth
WordPress – developer.wordpress.com/docs/oauth2/
```

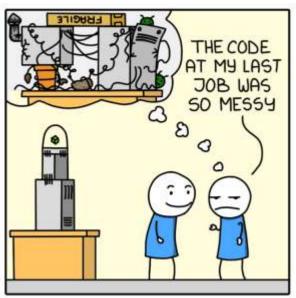

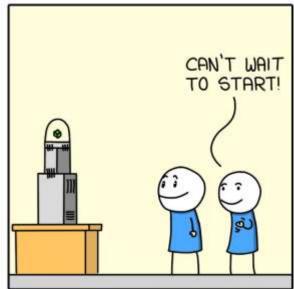
de experimentat accesul la diverse date (*e.g.*, persoane de contact via Google Contacts API) pe baza OAuth 2.0 Playground developers.google.com/oauthplayground/

(în loc de) pauză

DÉJÀ VU

MONKEYUSER.COM

autentificare

Metode de autentificare:

bazate pe sesiunea Web via SID (Session IDentifier)

implicit, Web-ul e stateless

Metode de autentificare:

folosind jetoane (tokens)

token based authentication

Metode de autentificare:

fără parolă (passwordless)

one-time-use URL

exemplu: Tumblr

Send me a magic link

Use password to log in

Metode de autentificare:

SSO (Single Sign-On)

autentificarea utilizatorilor în cadrul mai multor aplicații înrudite

Metode de autentificare:

autentificare socială via alte conturi de utilizator

de exemplu, via rețele sociale sau alte situri Web de încredere

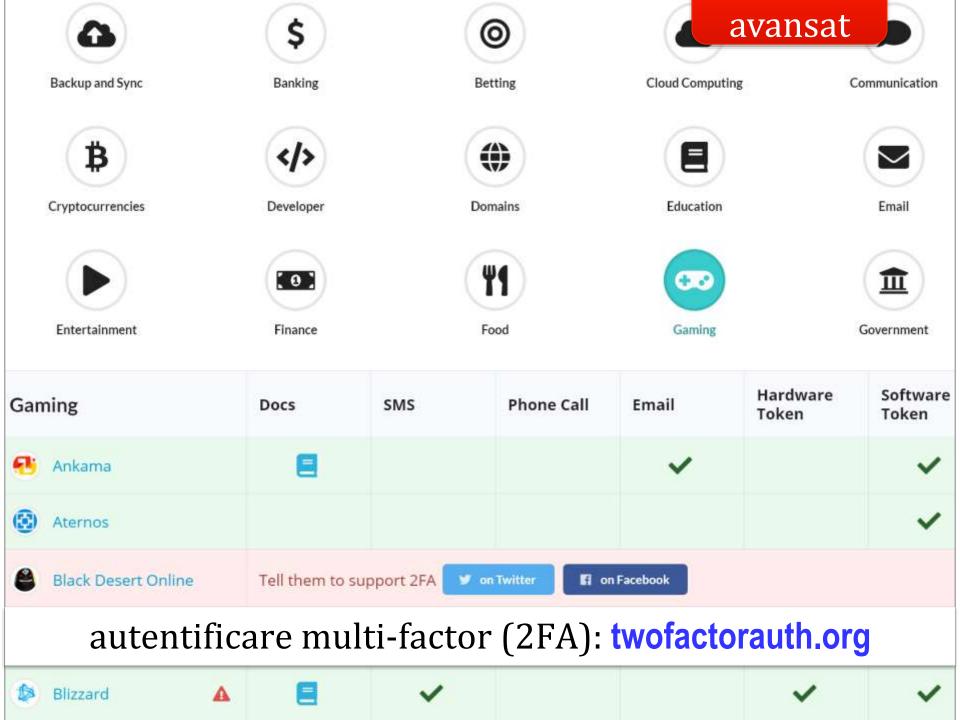
Metode de autentificare:

2FA (*Two-Factor Authentication*)

utilizatorul trebuie să ofere minim 2 probe (*factors*)
referitoare la identitatea sa

cunoștințe ori obiecte deținute exclusiv de acea persoanăs

de studiat și TOTP (*Time-Based One-Time Password* Algorithm) - RFC 6238: tools.ietf.org/html/rfc6238

Metode de autentificare: autentificare biometrică

bazate pe amprentă (fingerprint recognition)
recunoașterea facială sau a unor organe
scanarea ochiului (iris, retină)
identificare vocală
analizarea codului genetic (DNA matching)

www.biometricsinstitute.org

Metode de autentificare: autentificare via dispozitiv hardware

exemplu tipic: smartcard

Metode de autentificare – privire de ansamblu:

bazate pe sesiunea Web
folosind jetoane (token based authentication)
fără parolă (passwordless)
SSO (Single Sign-On)
autentificare socială
2FA (Two-Factor Authentication)
autentificare biometrică
autentificare via dispozitiv hardware

hackernoon.com/how-do-you-authenticate-mate-f2b70904cc3a

OpenID

manieră descentralizată de autentificare a utilizatorului la nivel de Web pe baza paradigmei SSO

utilizatorul poate demonstra că deține un URL specific menit a-l identifica *on-line* via un ofertant (serviciu) de identitate digitală (*identity provider*) *e.g.*, folosind o aplicație Web socială

Fiecare identitate a unui utilizator e desemnată de un URI (stabilit de *identity provider*)

exemplu: steamcommunity.com/openid/id/steamid

pentru a-și confirma identitatea, utilizatorul va trebui să se autentifice: nume de cont + parolă, *smart card*, date biometrice,...

OpenID Connect

oferă un nivel vizând identitatea utilizatorului (identity layer) pe baza protocolului OAuth 2

formatul de date folosit: JWT – *JSON Web Token* standardizat de RFC 7519

openid.net/connect/

OpenID Connect

biblioteci *open source* disponibile pentru C, C#, Java, JavaScript, PHP, Python, Ruby,... openid.net/developers/libraries/

OpenID Connect

suport oferit de serverul Web:

mod_auth_openidc - modul Apache
github.com/pingidentity/mod_auth_openidc

L. Crilly, *Authenticating API Clients with JWT* (2016) www.nginx.com/blog/authenticating-api-clients-jwt-nginx-plus/

avansat

Mesaje – de autentificare sau interschimb de informații – vehiculate în format JWT

jeton JWT

```
eyJhbGciOiJIUzI1NiIsInR5cCI6IkpXVCJ9.eyJ1c
2VyaWQiOiI2OSIsImRhdGUiOiIyMDE3LTEwLTExIiw
ibmFtZSI6IIR1eHkgUGluZ3Vpbm5lc3Njb29sIiwiY
WRtaW4iOnRydWUsInN0dWRlbnQiOmZhbHNlfQ.dGVp
Mn9BwnQZkwEUnbH6XK-Ura--txKRpW6X4ys35yw
```

resurse de interes + instrumente oferite de jwt.io

```
HEADER: ALGORITHM & TOKEN TYPE
```

```
{
    "alg": "HS256",
    "typ": "JWT"
}
```

PAYLOAD: DATA

```
"userid": "69",
  "date": "2017-10-11",
  "name": "Tuxy Pinguinnesscool",
  "admin": true,
  "student": false
}
```

VERIFY SIGNATURE

```
HMACSHA256(
  base64UrlEncode(header) + "." +
  base64UrlEncode(payload),
  secret
) □secret base64 encoded
```

În conjuncție cu JWT, a se considera specificațiile JOSE – JSON Object Signing and Encryption:

specificarea semnăturilor digitale

JWS – JSON Web Signature: tools.ietf.org/html/rfc7515

definirea metodelor criptografice

JWE – JSON Web Encryption: tools.ietf.org/html/rfc7516

reprezentarea cheilor criptografice

JWK – JSON Web Key: tools.ietf.org/html/rfc7517

identificarea & înregistrarea algoritmilor criptografici

JWA – JSON Web Algorithms: tools.ietf.org/html/rfc7518

Există alternative privitoare la REST?

Graph Query Language

"a query language for APIs and a runtime for fulfilling those queries with your existing data"

graphql.org

sub jurisdicția *Linux Foundation*gql.foundation

Graph Query Language

declarativ

inspirat de JSON (JavaScript Object Notation)

strict (strong-typed)

Graph Query Language

sunt permise interogări (queries) – operații de citire – și actualizări (mutations) – operații de alterare a datelor

Graph Query Language

sunt permise interogări (queries) – operații de citire – și actualizări (mutations) – operații de alterare a datelor

se oferă suport pentru a anticipa ce date vor fi întoarse + structura acestora

Graph Query Language

răspunsul oferit include doar datele ce au fost solicitate

▶ îmbunătățirea performanței la nivel de client

Graph Query Language

răspunsul oferit include doar datele ce au fost solicitate

▶ îmbunătățirea performanței la nivel de client

rezolvarea problemelor vizând *over/under fetching* (preluare a mai multor sau prea puţine date)

philsturgeon.uk/api/2017/01/24/graphql-vs-rest-overview/nordicapis.com/is-graphql-the-end-of-rest-style-apis/

	GraphQL	REST
entitate	resursă	resursă
format	JSON	orice <i>Media Type</i> (MIME) frecvent: JSON
protocol	HTTP – uzual, adoptă convenții proprii	independent de protocol (uzual, HTTP)
cine decide ce date vor fi întoarse	clientul	serverul
	_	

puncte terminale multiple

weak (verificarea tipurilor

de date nu e obligatorie)

necesită terțe soluții (e.g.,

OpenAPI Specification)

thin client—fat server

(independente)

stil arhitectural

un singur punct terminal pentru

a oferi date conexe, dacă au fost

strong (tipuri declarate explicit)

autodescriptiv (self-describing)

limbaj de interogare, specificație,

GraphQL ca alternativă la dezvoltarea de servicii via paradigma

colecție de instrumente

specificate relații între ele

puncte terminale

(endpoints)

tipuri de date

documentare

viziune

relație client-server fat client—fat server

Aspecte de considerat de către implementatori:

probleme de securitate

– *e.g.*, autentificare, autorizare, refuz al serviciilor suportul pentru *caching* trebuie oferit explicit

managementul versiunilor

blog.pusher.com/rest-versus-graphql/

Instrumente pentru dezvoltatori:

implementare de referință pentru server (Node.js)

GraphQL.js

graphql.org/graphql-js/

biblioteci disponibile pentru C, Go, Java, .NET, PHP, Python, Ruby, Swift, Typescript,...

graphql.org/code/

Instrumente pentru dezvoltatori:

de experimentat și Apollo – dev.apollodata.com

suport la nivel de client

la nivel de Web via JavaScript – e.g., Angular, Vue, Meteorapentru aplicații bazate pe React,
a se folosi Relay (Modern) – facebook.github.io/relay/ a se folosi Relay (Modern) - facebook.github.io/relay/

soluții pentru Android (Java) și iOS (Swift)

Instrumente pentru dezvoltatori:

de experimentat și Apollo – dev.apollodata.com

inclusiv o abordare arhitecturală bazată pe micro-servicii

GrAMPS (GraphQL Apollo Microservice Pattern Server)

folosită de IBM

github.com/gramps-graphql/gramps

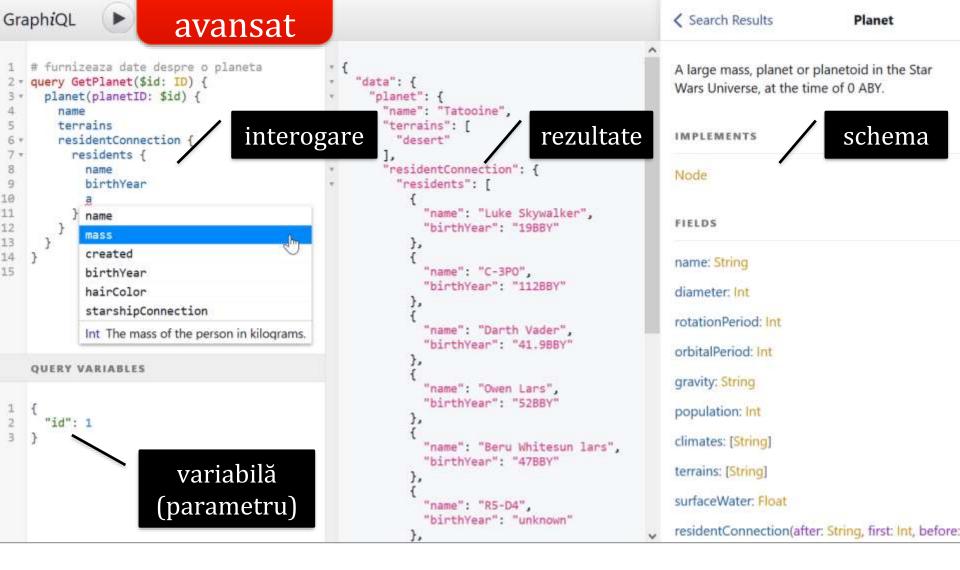
Instrumente pentru dezvoltatori:

de experimentat și framework-ul Graphene

implementări pentru limbajele de programare JavaScript – graphene-js.org

+

Python - graphene-python.org

GraphiQL – interogare GraphQL interactivă în navigatorul Web a unui API aici, "Războiul Stelelor" – graphql.org/swapi-graphql/

```
# primele 33 de mesaje (+meta-date vizând utilizatorii care le-au expus)
 twitter {
  search(q: "Web application development", count: 33, result_type: mixed)
    user {
     screen name
     name
     followers count
                   "user": 4
    text
                     "screen name": "JavascriptBot ",
                     "name": "Javascript Flux",
    created at
                     "followers count": 20932
                   "text": "Web Application Development: Basic Concepts https://t.co/Ealt9T2d1c #javascript",
                   "created at": "Sun Oct 22 04:05:17 +0000 2017"
                  },
                   "user": {
                     "screen name": "DavidScott1087"
```

exemple de interogări via GraphQL ale unor API-uri publice (e.g., Giphy, Hacker News, Reddit): www.graphqlhub.com în acest caz, Twitter

```
# Getting data about a user + his/her first repo
    query {
      viewer {
         name
        createdAt
        isHireable
         repositories (first: 1) {
           nodes {
             description
             isFork
10
             isPrivate
11
             lan
12
13
            languages
14
             lockReason
15
             primaryLanguage
16
             defaultBranchRef
             LanguageConnection A list containing a
    QUERY
             breakdown of the language composition of the
             repository.
    {}
```

```
"data": {
    "viewer": {
      "name": "Sabin Buraga'
      "createdAt": "2015-04-
      "isHireable": false.
      "repositories": {
        "nodes": [
            "description":
(databases-ontology)",
            "isFork": false
            "isPrivate": fa
```

conceptul **Repository** (depozit de cod-sursă) și proprietățile aferente

Repository

< Query isMirror: Boolean! isPrivate: Boolean! issue(number: Int!): Issue issueOrPullRequest(number: Int!): IssueOrPullRequest issues(first: Int, after: String, last: Int, before: String, labels: [String!], orderBy: IssueOrder, states: [IssueState!]): IssueConnection! label(name: String!): Label

testarea interactivă a API-ul GitHub implementat via GraphQL developer.github.com/v4/

labels(first: Int, after: String, last: Int, before: String): LabelConnection languages(first: Int, after: String, last: Int, before: String, orderBy: LanguageOrder): LanguageConnection license: String (DEPRECATED)

licenseInfo: License

Alte exemplificări:

AWS AppSync – sincronizare în timp-real a datelor via servicii Amazon disponibile "în nori"

docs.aws.amazon.com/appsync/latest/devguide/

Alte exemplificări:

Shopify – acces la date vizând comerțul electronic

help.shopify.com/en/api/custom-storefronts/storefront-api/

Alte exemplificări:

Yelp – acces la recenzii de produse/servicii

www.yelp.com/developers/graphql/guides/intro

Resurse de interes, studii de caz, noutăți:

Awesome GraphQL github.com/chentsulin/awesome-graphql

Open GraphQL medium.com/open-graphql

Alternativă:

YQL (Yahoo! Query Language)

abstractizează accesul la surse de date eterogene ce pot fi obținute via servicii Web

developer.yahoo.com/yql/

Alternativă:

TreeQL

inspirat de REST și GraphQL

răspunsul la o interogare reprezintă un "arbore" de obiecte JSON corespunzătoare structurii (relațiilor) bazei de date relaționale (SQL) interogate via REST

treeql.org

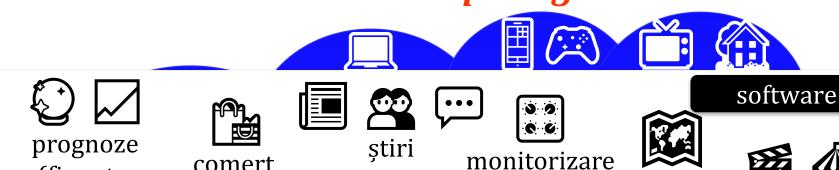
Alternativă:

TreeQL

implementare de referință în PHP7 – PHP-CRUD-API: github.com/mevdschee/php-crud-api

alte soluții (C#, Go, Java, Node.js, Python): treeql.org/code/

Web – ingredient cheie al tehnologiilor în "nori" cloud computing

comunic.

interpersonală

securitate

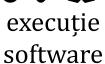
(finanțe,

transport,...)

comerț

electronic

procesare cozi de mesaje

baze de date

amuzament

identitate

turism

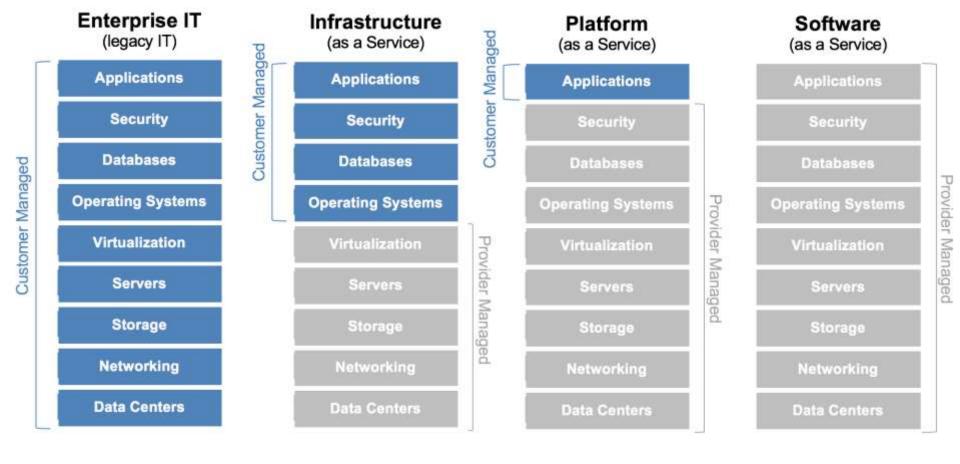

infrastructură

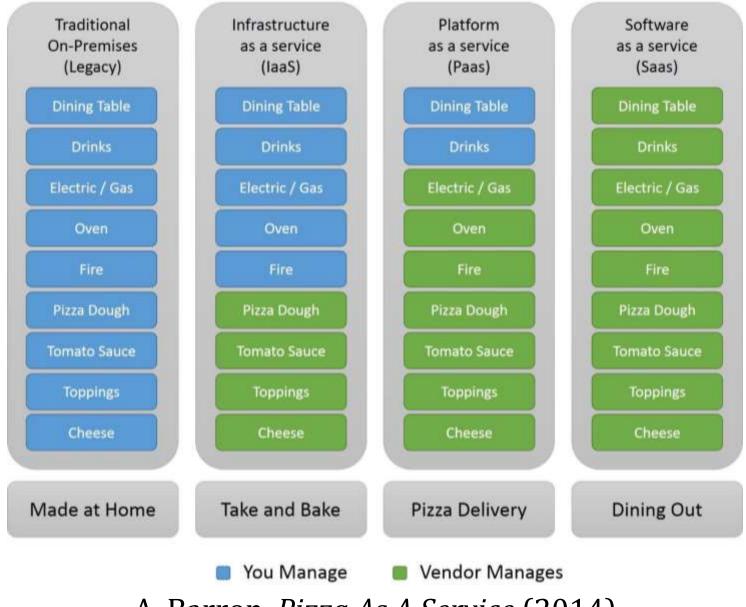

anumite funcționalități pot fi gestionate "în propria ogradă" (*on-premises*) sau de un furnizor de servicii disponibile "în nori"

conform (Eizadirad, 2017)

www.linkedin.com/pulse/iaas-paas-saas-explained-compared-arsalan-eizadirad

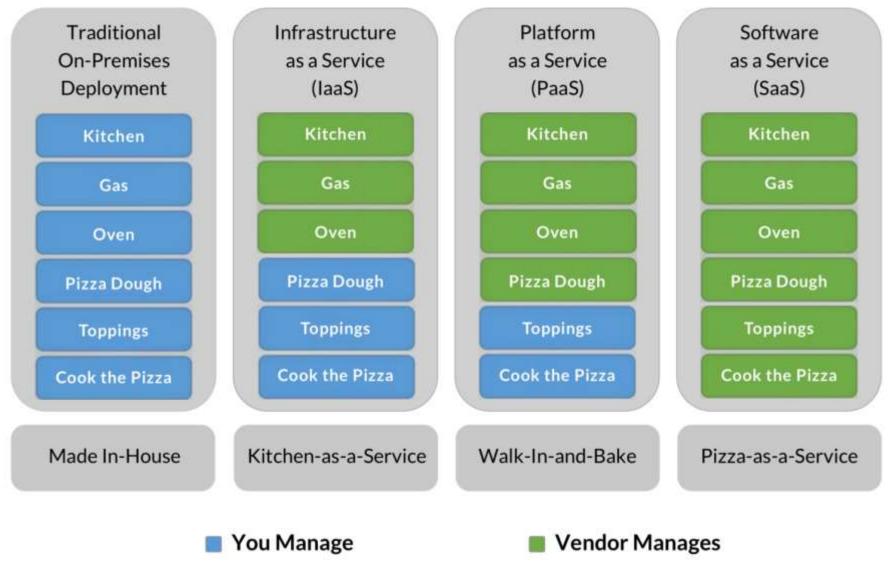
Pizza as a Service

A. Barron, Pizza As A Service (2014)

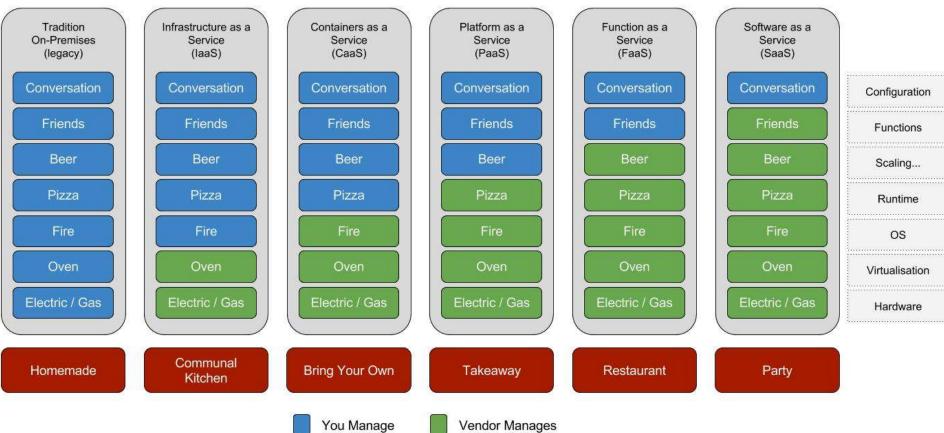
www.linkedin.com/pulse/20140730172610-9679881-pizza-as-a-service

New Pizza as a Service

D. Ng, SaaS, PaaS and IaaS explained in one graphic (2017) m.oursky.com/saas-paas-and-iaas-explained-in-one-graphic-d56c3e6f4606

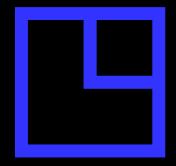

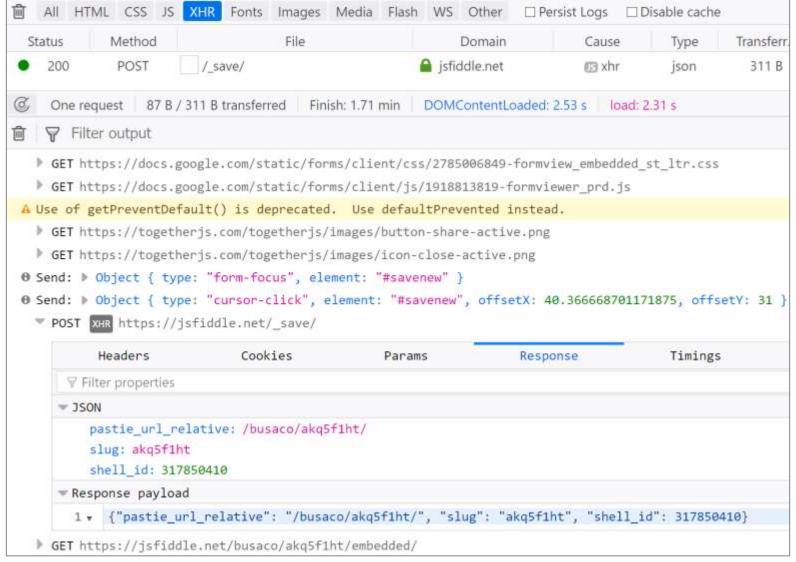
P. Kerrison, *Pizza As A Service 2.0* (2017) www.paulkerrison.co.uk/random/pizza-as-a-service-2-0

rezumat

dezvoltare de servicii Web

de la micro-servicii și specificarea API-urilor la *serverless* și accesul la date via GraphQL

episodul viitor:

transfer asincron al datelor aplicații Web hibride (*mash-ups*)